

חוק הסכמים קיבוציים (תיקון מס' 3), תשל"ו-1976

1. (א) האמור בסעיף 10 לחוק הסכמים קיבוציים, תשי"ז-1957: (להלן - החוק העיקרי), יסומן (א), במקום "תוך שלושה חדשים" יבוא "תוך חדשים" ובמקום "יישלח" יבוא "יוגש".
- (ב) אחרי סעיף קטן (א) האמור יבוא:
- "(ב) החובה להגיש מסמך בר-רישום כאמור בסעיף קטן (א) תחול על כל אחד מהצדדים לו; הגישו אחד מהם - פטורים האחרים.
- (ג) הממונה הראשי על יחסי עבודה לפי חוק יישוב סכסוכי עבודה תשי"ז-1957², רשאי להאריך את המועד האמור בסעיף קטן (א) או בסעיף 10ב (א) אם מצא שהדבר מוצדק בנסיבות הענין.
- (ד) שר העבודה יפרסם, בדרך שתיקבע בתקנות, הודעה על דבר הגשת מסמך בר-רישום כאמור לרישום."
2. בסעיף 10א לחוק העיקרי, בסופו יבוא "או בהסדר שנמסרה עליו הודעה כאמור בסעיף 10ב".
3. אחרי סעיף 10א לחוק העיקרי יבוא:
- "חובת הודעה
- 10ב. (א) מעביד בשירות ציבורי המעסיק מאה עובדים או יותר חייב להודיע לשר העבודה או למי שהוא מינה לכך על כל הסדר בכתב שאינו מסמך בר-רישום לפי סעיף 10, שעניינו שכר עבודה או תנאים סוציאליים של כל עובדיו או סוג מהם, תוך חדשים מיום חתימת ההסדר.
- (ב) הוראות סעיף קטן (א) לא יחולו על הסדר שנעשה על-פי הוראה שבחוק בדבר קביעתם או אישורם על-ידי הממשלה של שיעורי שכר העבודה או התנאים הסוציאליים של העובדים או סוג מהם המועסקים אצל מעביד פלוגי בשירות ציבורי.

דברי הסבר

את המעבידים בשירות הציבורי מלחרוג מהמסגרת הכו-ללת של הסכמי העבודה מצד אחד, ומצד שני לבטל החשדות והריוגים בקרב קבוצות עובדים על כך שבסק-טורים אחרים ניתנו הטבות סמויות לעובדים.

כדי להשיג התכליות האמורות, מוצעים מספר תיקונים בחוק הקיים:

ראשית - קיצור התקופה בה יש להגיש הסכם קיבוצי לרישום מ-3 חודשים לחודשיים, ומאידך חיוב שר העבו-דה לפרסם הודעה על הגשת הסכם קיבוצי לרישום.

במדיניות השכר הצמודה הנקבעת ע"י ההסתדרות הכללית, כל העלאת שכר עבודה ישירה או עקיפה במקצוע מסויים או במקום עבודה משפיעה ויש לה השל-כות על תנאי העבודה במקצועות אחרים ובמקומות עבודה נוספים. יש צורך בשמירה קפדנית ובמניעת חרי-גות ממדיניות השכר שנקבעה בין הממשלה להסתדרות. במצב הקיים נחתמו לא פעם הסכמי עבודה שחרגו ממדיניות השכר ולרוב בלי שהדבר הובא לידיעת הגור-מים שחתמו על ההסכם הכולל. מצב זה גורם לתסיסה וסכסוכי עבודה ויוצר עוותים רבים. על כן, יש למנוע

1 ס"ח תשי"ז, עמ' 63.

2 ס"ח תשי"ז, עמ' 58.

(ג) שר העבודה רשאי לפטור בצו, באישור ועדת העבודה של הכנסת בתנאים או בלא תנאים, מעביד או סוג מעבידים מתחולת הוראות סעיף קטן (א), בין בדרך כלל ובין לגבי הסדר מסויים או סוג הסדרים.

(ד) "שירות ציבורי", לענין סעיף זה -

- (1) גוף מבוקר כמשמעותו בפסקאות (1) עד (5) לסעיף 9 לחוק מבקר המדינה, תשי"ח-1958 [נוסח משולב] 3;
- (2) תאגיד שהוקם או שהוכר בחוק שנתייחד לו;
- (3) תאגיד שניהול עסקיו נתון לפיקוח או לביקורת על פי חוק שנתייחד לעסקים מהסוג שהוא מנהל.

(ה) שר העבודה רשאי לקבוע בתקנות לענין ההודעה האמורה בסעיף קטן (א) את דרכי מסירתה, הפרטים שיש לכלול בה והמסמכים שיש לצרף אליה.

(ו) המפר הוראה מהוראות סעיף זה או צו לפיו, דינו - קנס 10,000 לירות.

(ז) בעבירה לפי סעיף קטן (ו) יהא אחראי גם מי שבתוקף תפקידו כמנהל או כעובד בכיר היה אחראי למילוי הוראות סעיף זה או צו לפיו, ובאין מנהל או עובד בכיר כאמור - מי שחתם על ההסדר בשם השירות הציבורי, והכל - זולת אם הוכיח שנקט אמצעים סבירים למניעת העבירה או שהעבירה נעברה עקב גורם שאינו בשליטתו.

דברי הסבר

וזאת בנוסף לתאגידים שהוקמו או הוכרו בחוק, דוגמת רשות הנמלים, וכן תאגידים שניהול עסקיהם נתון לפיקוח או ביקורת על פי חוק מיוחד, דוגמת הבנקים.

שלישית - מוצע כי שר העבודה באישור ועדת העבודה של הכנסת, רשאי לפטור בצו מתחולת חובת ההודעה מעביד או סוג מעבידים בין בדרך כלל ובין לגבי הסדר או סוג הסדרים.

רביעית - להרחיב את זכות העיון הקיימת בחוק לגבי הסכמים קיבוציים שהוגשו לרישום גם לגבי כל ההסדרים בכתב שנמסרה בינם הודעה כאמור.

חמישית - מתן סמכות לממונה הראשי על יחסי העבודה במשרד העבודה להאריך את התקופה של חודשיים, שמוצע לקבוע הן לצורך רישום הסכמים קיבוציים והן לצורך מתן הודעה על הסדרים בכתב בשירות הציבורי, אם ימצא זאת למוצדק בנסיבות הענין.

חברת הכנסת ש' אר בלי-אל מוזלינו

שנית - מאחר ולא כל ההסדרים בסקטור הציבורי לובשים צורה של הסכמים קיבוציים, הם אינם מוגשים לרישום ועל כן הציבור אינו יודע עליהם, מוצע לחייב מעביד בשירות ציבורי במתן הודעה לשר העבודה על כל הסדר בכתב, שאינו הסכם קיבוצי ושלא נעשה באישור הממשלה בהתאם להוראות חוק, הדין בשכר עבודה או בתנאים הסוציאליים, תוך חודשיים מיום חתימתו.

אי מילוי חובת ההודעה כאמור יגרוור הטלת קנס עד 10,000 לירות.

מוצע לכלול במונח "שירות ציבורי" לצורך זה גופים מבוקרים על פי חוק מבקר המדינה, תשי"ח-1958, הכוללים:

- (1) כל משרד ממשלתי;
- (2) כל מפעל או מוסד של המדינה;
- (3) כל אדם או גוף המחזיק, שלא לפי חוזה, ברכוש המדינה או המנהל אותו או המפקח עליו מטעם המדינה;
- (4) כל רשות מקומית;
- (5) כל מפעל, מוסד, קרן או גורם אחר, שהממשלה משתפת בהנהלתם.